

Bruk av tilsynssensur ved Det humanistiske fakultet

Hensikt

Dette dokumentet skal gi retningslinjer for ekstern sensur og bruk av tilsynssensur ved HF og supplerer og utdyper NTNUs [retningslinjer for bruk av tilsynssensur](#). I tilfeller der elementer i fakultetets retningslinjer er utfordrende, kan instituttene lage ei tilpassa ordning, så lenge den er i tråd med den grunnleggende intensjonen med ekstern sensur. Fakultetet kan bistå instituttene i dette arbeidet.

Bakgrunn

Universitets- og høyskolerådet (UHR) vedtok i 2015 [veiledende retningslinjer for sensur](#). Vedtaket ble gjort som ledd i oppfølginga av rapporten fra ei arbeidsgruppe som vurderte sensurordningene i høyere utdanning. Gruppas rapport er tilgjengelig [på denne sida](#). I retningslinjene anbefaler UHR blant annet økt bruk av ekstern sensor, ved at alle emner i løpet av en treårsperiode har ekstern sensur.

UHR har ingen instruksjonsmyndighet overfor lærestedene, men i praksis vil de fleste følge anbefalingene deres og innarbeide sensurretningslinjene i sitt regelverk. NTNU har derfor vedtatt at alle emner fra og med studieåret 2018/19 skal ha ekstern sensur minst hvert tredje år.¹ Dette er nedfelt i studieforskriften [§ 5-11 \(7\)](#):

Alle emner skal innen en tre-årsperiode ha hatt ekstern sensor i tillegg til intern. For emner med mange oppmeldte til eksamen (mer enn 150 studenter) kan fakultetet vedta at ekstern sensor, sammen med intern, bare skal brukes på en fastsatt del av besvarelsene. Denne vurderingen skal da være grunnlag for vurdering av de øvrige besvarelsene. Der det brukes tilsynssensur, jf. punkt 9, kan fakultetet vedta at tilsynssensurordningen erstatter kravet om ekstern sensor etter dette punkt.

Det kan være utfordrende å legge en såkalt «utplukkssensur» til grunn for øvrig sensur av emnet, særlig med tanke på å gjennomføre den totale sensuren innenfor sensurfrist. Dersom det også er snakk om så store emner at flere sensorer er involvert, blir denne typen sensur enda mer komplisert, og i flere tilfeller ikke gjennomførbare. For emner som har færre enn 150 studenter, er det heller ikke formelt sett et alternativ å benytte slik «utplukkssensur».

Bestemmelsene åpner imidlertid for at ei ordning med *tilsynssensur* kan erstatte kravet om ekstern sensur av de enkelte besvarelsene i hvert enkelt emne. Dette er også i tråd med anbefalingene fra UHR.

¹ Merk imidlertid at det i alle tilfeller er krav til to sensorer, hvorav minst én ekstern, ved sensur av masteroppgaven. Dette er regulert av studieforskriften § 5-11 (6), med hjemmel i universitets- og høyskoleloven § 3-9 (2). Det samme gjelder også ved klagesensur (studieforskriften § 6-2 (1), med hjemmel i uhl § 3-9 (5) og § 5-3).

Bruk av tilsynssensor

Generelt

Hensikten med å ha et visst omfang av ekstern sensur er – i tråd med [§ 3-9 i uhl](#) – å bidra til å sikre at kandidatens kunnskaper og ferdigheter blir vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte, og at det ikke oppstår for store forskjeller mellom institusjonene. *Det er derfor viktig å ha i mente at denne grunnleggende intensjonen ligger til grunn uansett hvilken ordning man velger for ekstern involvering i sensur.*

For at ei ordning med tilsynssensor skal være jevn god med ekstern sensur av den enkelte eksamensbesvarelse, vil det derfor stilles omfattende krav til tilsynsensorens arbeid.

Tilsynsensorordning kan være spesielt hensiktsmessig i emner hvor det er vanskelig å gjennomføre ekstern sensur av enkeltksamener, for eksempel ved løpende vurderinger gjennom semesteret. Det vil i tillegg kunne være et alternativ hvor antallet kandidater vanskeliggjør utplukkssensur.

En tilsynssensor skal gi råd om vurderingsordninger i ett eller flere emner. I oppdraget inngår en rapport med vurderinger og tilrådinger til instituttet.

Oppnevning

Tilsynssensor for enkeltemner oppnevnes av instituttet for tre år.² Dersom det er aktuelt å oppnevne tilsynssensor for et helt studieprogram, gjøres det av fakultetet. Formell oppnevning gjøres med HFs standardavtale i Ephorte.

Oppgaver

Tilsynssensor skal *løpende gjennom treårsperioden* evaluere vurderingsordning og vurderingsprosess med spesielt blikk på

- vurderingsformer og eksamensoppgaver
- læringsmål
- nivå på emnet (lavere eller høyere grad)
- bruk av karakterskalaen, herunder nivå på besvarelsene
- upartisk og faglig betryggende prøving og vurdering av studentenes kunnskaper og ferdigheter
- informasjonen studentene har fått om vurderingsordninga

Tilsynsensoren skal basere arbeidet på

- emnebeskrivelser
- pensumlistor
- eksamensstatistikk for emnet/emnene
- sensurveiledning
- emne- og referansegrupperapporter
- studieprogramrapporter (dersom det er aktuelt)
- periodiske evalueringer av programmet emnet inngår i
- et utvalg studentbesvarelser der hvor det er mulig

² Oppnevning av eksterne sensorer på *individuell grunnlag* (sensorer som ikke er ansatt i uh-sektoren), gjøres av fakultetet som i dag.

I den grad det er mulig, skal tilsynssensor ta utgangspunkt i dokumentasjon fra siste tre år.

Til siste prikkpunkt: Utvalget bør bestå av minst ti besvarelser, eller alle dersom det er færre enn ti. Instituttet bestemmer i samråd med tilsynssensor kriteriene for utvalget av besvarelser på en slik måte at intensjonene med tilsynssensorordninga ivaretas på en hensiktsmessig måte. Utvalget bør omfatte både besvarelser som har vært vurdert som gode, gjennomsnittlige og svake og både beståtte og ikke beståtte besvarelser. Merk at dette ikke betyr at besvarelsene skal sensureres på nytt, de skal kun inngå i tilsynssensors vurderingsgrunnlag.

Minst én gang hvert år skal tilsynssensor møte instituttet for å gi råd om sine funn og utveksle erfaringer med programrådet/fagmiljøet. Instituttet og tilsynssensor avgjør i fellesskap hvem som skal delta i slike møter. Instituttet finner i samråd med tilsynssensor passende møteplasser. Fakultetet oppfordrer til bruk av Skype-møter der det er mulig.

Omfang av arbeidet

Estimert arbeidsomfang for tilsynssensor følger under. *Fakultetet understreker at dette kun er et estimat og ei rettesnor* – arbeidsomfanget vil kunne variere fra emne til emne. Instituttene må selv vurdere hvilket arbeidsomfang som er nødvendig for at ordninga skal ivareta den grunnleggende intensjonen med tilsynssensorordninga.

- Årlige møter: **7,5 timer per emne per år**. Dersom tilsynet omfatter flere emner, beregnes det færre timeverk per emne.
- Forberedelser (lese dokumentasjon, statistikk, emnebeskrivelser etc.): **5 timer per emne per år**.
 - Dersom studentbesvarelser inngår i vurderingsgrunnlaget, økes arbeidsomfanget med samme timeantall som ved ordinær sensur.
- Rapport: **7,5 timer per emne totalt for treårsperioden** (eventuelt mindre per emne dersom tilsynssensor har ansvar for flere beslektede emner)

Rapport

Tilsynssensor skal som del av oppdraget utarbeide en rapport for treårsperioden. Rapporten har to deler:

- Første del er kvantitativ og angir tilsynsoppgavens innhold og omfang. Denne delen fylles ut av instituttet basert på fakultetets mal og inneholder
 - fakta om emnet (kode, tittel, omfang, vurderingsform, antall kandidater etc.)
 - kort beskrivelse av tilsynssensors arbeidsoppgaver
 - beskrivelse av hvilken dokumentasjon tilsynssensor har hatt tilgang til
- Andre del inneholder vurderinger og tilrådinger fra tilsynssensor. Innholdet skal baseres på tilsynssensors oppgaver, slik de er beskrevet over.

Rapporten skal gjøres tilgjengelig og benyttes i arbeidet med evaluering av emner og studieprogram, og i kvalitetsrapportering. Tilsynssensor bør også legge fram og diskutere rapporten med programrådet.